

**UZ OBJAVLJIVANJE
ZBORNIKA RADOVA POD
NASLOVOM "DUHOVNOST
I MENTALNO ZDRAVLJE",
Svjetlost, Sarajevo, 2002. (pri-
redili Osman Sinanović, Rešid
Hafizović, Izet Pajević).**

Zbornik radova koji su uredili Osman Sinanović, Rešid Hafizović i Izet Pajević, okupio je priloge nekolicine domaćih i stranih autora raznolikoga znanstvenog profila i stručnoga usmjerenja, a ima za cilj da proširi naša saznanja o ulozi religije i duhovnosti u očuvanju mentalnoga zdravlja, odnosno u izgradnji stabilnije i zrelije čovjekove ličnosti.

Iščitavanjem tekstova stječe se utisak da je izgleda jedino novo otkriće suvremenoga čovjeka spoznaja da je i na početku novoga milenija sam sebi ve-

lika zagonetka. Otkrio je brojne prirodne procese, tehnološki i civilizacijski unaprijedio svijet u kojemu živi, ali se čini kao da još uvijek, u svojoj istraživačkoj pustolovini, nije dovoljno spoznao same temelje svojega bića.

Zbog toga su autori tekstova suglasni u ocjeni da čovjek psihijatrije, psihologije, fiziologije, sociologije itd., riječju pozitivističke značnosti shvaćene u najširem značenju te riječi, nije potpuni čovjek. On nije samo prirodno i društveno biće nego je u mnogočemu nadprirodno biće budući je svojim nepodijeljenim bivstvovanjem otvoren za transcendenciju i sva viša duhovna obogaćenja. On je osoba koja je kroz svoj moralni, odnosno etički personalitet pozvana živjeti kako iznutra jednako tako i izvana, ili, bolje, iz središta svojega unutarnjeg bića živjeti i zahvatati sve drugo izvan sebe. Sadržaj Zbornika nas dobrano

uvjerava da je čovjekova spoznaja, odnosno spoznaja o čovjeku, slojevita i višedimenzionalna. Riječju, njegovu nepodijeljenu egzistenciju koju čine prividno razdvojeni konstituensi tj. tijelo, duša i duh, nužno je komplementarno motriti i multidisciplinirano istraživati. Tako jednu stvarnost spoznaje oko a drugu uho, jednu razum a drugu srce i njegov duh. Do jednih spoznaja o čovjeku dolaze prirodne znanosti, do drugih društvene i humanističke, a do trećih isključivo religija. Zbog toga svaki razgovor ili svaki produktivni pristup čovjeku, pa tako i medicinski, neminovno uključuje fenomen njegove religioznosti i duhovnosti.

Tekstovi sabrani u ovoj zbirci s razlogom pokušavaju motriti čovjeka u njegovoj egzistencijalnoj i duhovnoj nepodijeljenosti, jer egzistencijalno razumijevanje čovjeka pomaže u otkrivanju i prevladavanju njegovih nevolja, a prepoznavanje tanahnih slojeva čovjekova unutarnjeg bića otvara neslućene mogućnosti u pružanju svekolike duhovne pomoći. Autori otuda ističu da je uloga religije u

očuvanju mentalnoga zdravlja, formiranju uravnoteženih ličnosti i društva, terapijsko-rehabilitacionom tretmanu psihički bolesnih i traumatiziranih osoba, zacijelo, nezaobilazna. Preciznije kazano, svoju pažnju oni su usmjerili na interakciju religije, duhovnosti i medicine, kako u preveniranju, jednako tako i u kvalitativnijem tretmanu ili liječenju mentalnih bolesti modernoga čovjeka – počev od suicida, preko alkohola i droge, do njegovih raznolikih depresivnih i psihotraumatskih stanja.

Siguran sam da će u ovim radovima, koji pored opće teorijske relevantnosti zahvaćaju i fenomen postratnih trauma u bosanskohercegovačkom društvu, mnogi istraživači ljekari, psihijatri, psiholozi i odgajatelji pronaći, ako ne nove poticaje, a ono mnoštvo novih važnih i interesantnih detalja. Većina radova je tako pisana da su dostupni i širem krugu čitatelja, a ne samo specijalistima. Stoga najusrdnije podržavamo ovaj Zbornik i s radošću ga preporučujem našim čitateljima.

Adnan Silajdžić